

SILLAMÄE KULTUURI -JA HUVIKESKUSE
SAKSOFONI PÕHIÕPPE ÕPPEKAVA

ERIALA	SAKSOFON
NOMINAALNE ÕPPEAEG ÕPPEAASTA. ÕPPEKAVA MAHT	7 aastat: noorem aste 4 aastat, vanem aste 3 aastat. Ühes õppeaastas 35 nädalat, vaheajad üldhariduskoolidega samal ajal. Õppetunni pikkus 45 minutit. Õppekava maht kokku (7 aastat) 1750 tundi
ÕPPETÖÖ KEEL	eesti keel ja vene keel
KINNITAMINE	Direktori käskkirjaga
VASTUVÕTMISE TINGIMUSED	Vanus üldjuhul vähemalt 7 aastat, soovitatav 8-9 aastat ja sisseastumiskatsete edukas sooritamine. Vastuvõtutingimused kehtestatakse vastuvõttueeskirjaga.
ÕPPEKAVA ÜLDEESMÄRGID	Õpilase loomevõimete, loovuse kavakindel arendamine, muusikateoreetiliste algteadmiste ja saksofonimängu tehniliste oskuste edasiandmine, muusikalise materjali tutvustamine, ülevaate andmine muusikaloost ning oskuse arendamine õpitut seostada. Professionaalseks muusikaõppeks ettevalmistuse andmine. Toetada õpilase huvi muusika ja muusitseerimise vastu, arendada muusitseerimisoskust saksofonil nii solisti kui ansamblimängijana Laiendada muusikalist silmaringi ja eneseväljendusoskust. .
ÕPPEKAVA ÕPIVÄLJUNDID	• Orienteerub muusikaloos ja seostab omandatud muusikaalaseid teadmisi; • On omandanud elementaarsed teadmised solfedžos, vormiõpetuses ja harmoonias; • On omandanud saksofonimängu elementaarsed oskused muusitseerimiseks solistina või ansamblis, osates analüüsida nii oma kui ansambli koosmängu . • Tunneb lavalise kultuuri- ja koostöö aluseid; • On omandanud valmisoleku erinevate muusikastiilide esituste teadlikuks kuulamiseks (kontserdipubliku kasvatamine)
HINDAMINE	Hindamiskorra alusel
LÕPETAMISEL VÄLJASTAVAD DOKUMENDID	Lõputunnistus ja hinnetelett

SAKSOFONI PÕHIÕPPE

ÕPPEKAVA

1.Õppesisiu

Saksofoniõppe ainekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö saksofonieriala põhiõppes.

Ainekava alusel toimuv õpe on mõeldud muusikahuvilistele õpilastele, kes on huvitatud instrumentaalmuusikast ja selle praktilisest väljundist – saksofonimängust. Silmas on peetakse maksimaalselt iga õppuri võimeid, loovust ja koostöövalmidust.

2.Õppetöö korraldus

2.1. Õppetöö peamiseks vormiks on kontakttund (1 akadeemiline tund kestab 45 minutit).

2.2. Õppetöö vormiks võivad olla veel lahtine tund, e-tund, iseseisev õpe, konkurss, esinemine, töötuba, laager, kontserdikülastus, ekskursioon jms.

2.3. Õppetöö sisaldab pidevat iseseisvat tööd, individuaalsed õpiülesanded kirjeldatakse e-päevikus Stuudium.

2.4. Õppetöö toimub järgmistes kooliastmetes:

- noorem aste (1.-4. klass);
- vanem aste (5. -7. klass);
- lisa-aastad (soovi korral).

Ühes õppeaastas on 35 õppenädalat.

2.5 Ained ja nädalatundide arv:

(õppetunni pikkuseks on 45 minutit)

Aine\klass	I	II	III	IV	V	VI	VII	Lisa-aasta
SAKSOFON	2	2	2	2	2	2	2	2
Solfedžo	2	2	2	2	2	2	2	2
Muusikalugu			1	1	1	1	1	
Koosmäng	1	1	2	2	2	2	2	
Individuaalne lisaaine (nt kitarr jne)			1	1	1	1	1	1

3. Õppe eesmärgid

3.1. Muusikalise eelhariduse omandamine, arvestades õpilase individuaalseid võimeid, eripära, arengut, iseseisvust, omaalgatust, aktiivsust:

- saksofonimängu põhialuste omandamine;
- muusikahuvi tekitamine, selle hoidmine ja süvendamine;
- analüüsimisoskuse ja muusikalise maitse arendamine;
- iseseisva töö oskuste kujundamine;
- muusikaalaste teoreetiliste, praktiliste teadmiste omandamine saksofoni tehnilistest võimalustest olenevalt

- loovuse arendamine;
- rütmítunde, astmetaju, muusikalise mälu, fraseerimise arendamine;
- isikupärase väljendusstiili kujundamine;
- koosmusitseerimise ja improviseerimisoskuse arendamine.

3.2. saksofoni ainekava toetab õpilasel järgmiste üldpädevuste kujunemist:

- õpipädevus – läbi tõhusate õpistrateegiate juhtida õpitegevust; häälestada ja motiveerida õpitegevust saksofoniõppes; olla avatud uutele teadmistele ning hinnata oma õpitegevust;
- tegevuspädevus – luua tegevuseesmäärke ja oskus näha ette oodatavaid tulemusi saksofonimängu alal; valida huvitavaid tegevusvahendeid ja oskus teha koostööd;
 - väärtuspädevus – suutlikkus tajuda läbi muusika ja musitseerimise oma seotust teiste inimestega, oma ja muude rahvaste kultuuriga, loodusega ja inimese looduga;
- enesemääratluspädevus – oskus hinnata iseennast ja oma mängu, kujundada läbi saksofoniõppe end isiksuseks;
- ainepädevus – kujuneb saksofoniõppe kaudu läbi 2 astme saavutatud õpitulemuste alusel.

4.Õpitulemused ja hindamine

4.1. Saksofoniõppe ülesandeks on õpilase muusikaliste ja loomevõimete avastamine ja kavakindel arendamine, et aidata kujuneda isiksusel, kes:

- mõtleb loovalt;
- oskab saksofoni õppimist eesmärgistada, kavandada ja hinnata;
- suudab valida mängitavat ja esitatavat repertuaari vastavalt omandatud tasemele;
- on järjepidev, harjutab igaks tunniks iseseisvalt;
- oskab teha iseseisvat tööd, on valmis koostööks;
- suudab analüüsida oma mängu ja koosmusitseerimist; omab teadmisi esinemiskultuurist (õigeaegne kohaletulek, lavale minek, lavalt tulek, laval käitumine, esinemisriietus jms).

4.2.NOOREMA ASTME PILLIEKSAMI MIINIMUMNÕUDED

1. Klaver - osa(d) suurvormist
 - polüfooniline pala
 - etüüd
 - pala
2. Akordion - osa(d) suurvormist või polüfooniline pala
 - 2 erineva iseloomuga pala
 - etüüd
3. Puhkpillid - osa(d) suurvormist □ 2 erineva iseloomuga pala või 3 erineva iseloomuga pala (sõltuvalt instrumendist)
4. **Keelpill** - osa(d) suurvormist

- 2 erineva iseloomuga pala
- etüüd

4.3.VANEMA ASTME PILLIEKSAMI MIINIMUMNÕUDED

1. Klaver - osa(d) suurvormist
 - polüfoonia
 - 2 erineva iseloomuga pala
 - etüüd
2. Akordion - osa(d) suurvormist või polüfooniline pala
 - 3 erineva iseloomuga pala
 - etüüd

Enne eksamit sooritatakse tehniline arvestus, kus esitatakse 2 heliredelit (duur ja moll).

3. **Puhkpillid, keelpillid**

- osa(d) suurvormist
- etüüd
- 2 erineva iseloomuga pala või 3 erineva iseloomuga pala (sõltuvalt instrumendist) Enne eksamit sooritatakse tehniline arvestus, kus esitatakse etüüdi ja 2 heliredelit.

Kuna saksofon on kaalult suhteliselt raske instrument, siis sõltub tema õppimise alustamine õpilase kehalistest eeldustest - kasvust, üldisest füüsilisest seisundist. Seega ei ole soovitatav saksofonimängu alustada enne üheksandat eluaastat. Pillimängu segavaks võiv osutada liiga ees või taga asetsev alalõug, väga kitsas alumine huul ja ebaühtlase pikkusega hambad.

Antud ainekava on koostatud eeldusel, et õppimise alustaja on 9-10-aastane. Saksofoniõpinguid hiljem alustanuile tuleks õppeprogrammi kohandada vastavalt õpilase võimetele ja arengu tempole.

Saksofoni õppima tulevad 7- 8 aastased lapsed, kuid siis alustavad nad oma õpingut plokkflööti mängides, sest saksofon on väikestele lastele liiga suur ja raske pill.

Selline üleminek saksofonile on üsna kerge ja lapsed hakkavad mängima saksofoni päris edukalt , sest heli tekitamine, heli läbi viimine ja aplikatuur plokkflöödil on paljudes aspektides identne saksofonile. Õppeprotsess koosneb kahest osast:

Tehniliste oskuste arendamine - töö heliredelite, harjutuste ja etüüdidega. Aasta jooksul peaks õpilane läbi töötama 10-12 etüüdi. Tehnilised arvestused toimuvad alates 3. klassist kaks korda aastas ja on hindelised. Arvestuseks tuleb ette valmistada heliredelid (näit. 1. poolaastal diesidega, 2. poolaastal bemollidega) ja kolm etüüdi.

Töö repertuaariga - palade, suurvormide ja ansamblitega. Soovitatav palade arv aastas on 8-10. Õpilaskontsertidel, millest on kohustuslik osa võtta vähemalt 2 korda aastas, tuleb peast ette kanda kaks eri karakteriga pala.

Oluline koht on ansamblimängul, millega tuleks alustada juba 1. klassis õpetajaga koos musitseerides. Alates teisest õppeaastast tuleks ühel aastal toimuvatest kontsertidest esitada

ansamblipalu (ühe peast mängitava pala asemel). Alates 4. klassist võiks õpilasel olla võimalik mängida orkestris.

Õppetöö käigus tuleks arvestada veel järgmisi momente:

Noodist lugemise oskuse arendamine. Mängida nii soolo- kui ansamblipalu ning orkestripartiisid.

Heliredelite arvestusel võib teha ka noodistlugemise kontrolli.

Kasvatada õpilases vaba ja loomingulist suhtumist muusikasse ja oma instrumenti. Lihtsamate improvisatsiooniharjutustega tuleks algust teha juba esimesel õppeaastal. Oluline on õpilane viia arusaamisele, et muusikat võib ka ise luua, mitte ainult noodist mängida.

Otsida võimalusi õppetöö mitmekesistamiseks (näit. iseseisvate palade mängimine; play-a-long tüüpi õppematerjali kasutamine; õpilaste mängu helisalvestamine, andmaks neile võimalust end kuulata ja analüüsida; väljaspool kooli esinemisvõimaluste loomine).

5. SAKSOFONIÕPPE NOOREMA ASTME

AINEKAVA

I õppeaasta

Õppimist alustada hingamistehnika väljaarendamisest. 2-4 esimese tunni vältel tuleks töötada ilma pillita, ainult hingamisharjutustega. Õige suudimi väljakujundamiseks mängida 1-2 tunni vältel ainult huuliku ja pillikaelaga. Instrumendil mängimist alustada noodist si1, seejärel la1, sol1, do1, fa1, mi1, re1.

Väga oluline on õige pillimänguasend. Jälgida, et õpilasel ei tekiks valesid pingeid. Algaja ei tohiks puhuda korraga üle kümne minuti. Pillimängimise vahel oleks soovitatav teha kehalisi harjutusi. Eriti kaela ja selja piirkonnale, mis pilli kandmise raskusest tingituna kiiresti väsivad.

Helistikud Do, Sol, Fa, la (ainult harmooniline), põhikolmkõla pikk kuju, mängida nii détachés ja legatos. Esimesel õppeaastal peab õpilane omandama diapasooni do1-do (nii põhi- kui ka kombineeritud võtted). 10-15 lihtsat harjutust või etüüdi.

Striikidest kasutusel détaché, legato, staccato. Esialgu võiks mängida lihtsaid tuntud lastelaule (ka kuulmise järgi ilma noodita, eelnevalt neid lauldes). Kontsertidel esinemine alates teisest poolaastast.

Tasemenäited:

P. Swann. The Hippopotamus

F. Schubert. Valss

L. Moncton. Come to the Ball

II õppeaasta

Kasutusele võtta terve pilli ulatus; saavutada ühtlane kandev toon; sforzato jt. aktsentide kasutamine; 3/8 ja 6/8 taktimõõdud.

Helistikud Do-la, Sol-mi, Fa-re, Re-si. Lisanduvad trioolid, lühike arpeggio (3-kaupa grupeerituna), meloodiline minoor, kromaatiline heliredel. Õppimisel oleva heliredeli juurde mängida samas helistikus etüüde.

10-12 erineva karakteriga pala.

Tasemenäited:

P. Tšaikovski. Kurb laul

S. Kisza. Szkice 1 nr. 9

P. Harris. Rondo Giocoso

J. Absil. Parade

III õppeaasta

Arvestusel nõutavad helistikud kuni 2 märgini. Lisandub lühike arpeggio 4 noodi kaupa pööretega.

Lihtsamate melismide kasutamine (eellöögid, mordendid).

Tasemenäited:

W. A. Mozart. Ave Verum Corpus

A. Rubinštein. Meloodia

S. Kisza. Szkice 1 nr. 2

J. Absil. Spleen; Joyeux depart

IV õppeaasta

Arvestusel nõutavad helistikud kuni 3 märgini. Lisandub D7 põhikuju pikalt, sõltuvalt tasemest võib alustada mazhooris tertside mängimist. Tutvuda lihtsamate jazzi rütmide ja strihhidega ning mängida vastavaid harjutusi.

Noorema astme lõpueksam

Kohustuslik esitada peast 3 pala. Üks paladest võib olla asendatud ansambliga. Eksami kavas võib üks paladest olla eelnevalt õpilaskontserdil ette kantud.

Tasemenäited:

H. Purcell. Two Bourrées

R. Schumann. Unistustes

M. Petrenko. Valss

6. VANEMA ASTME AINEKAVA

V õppeaasta

Helistikud kuni 4 märgini. Lisandub >VII7 põhikuju minooris, tertsid minooris ja mazhooris.

Tutvuda erinevate jazzi stiilidega ning mängida vastavaid palu ja ansambleid.

Tasemenäited:

A. Rivtšun. Valss

S. Kisza. Skice 1 nr. 10

VI õppeaasta

Helistikud 5 märgini. Lisandub D7 ja >VII7 4-kaupa pööretega, kiirus 40-50 (4 kaheksandikku).

Kui suudim on piisavalt välja kujunenud ja toon kandev, võib kõla mitmekesistamiseks hakata kasutama vibratot.

Tasemenäited:

L. Vinci. Sonaat

W. A. Mozart. Rondo in D

A. Rivtšun. Romanss

VII õppeaasta

Helistikud 6 märgini. Tutvutakse erinevate laadidega (pentatoonika, täistoonigamma, dooria, früügia, lüüdia, miksolüüdia), pilli paremaks valdamiseks mängida kromaatiliselt erinevaid intervale, akorde jne.

Mängida 5-7 teost (soovitavalt 2 suurvormi). Tutvuda frullato ja glissandoga, samuti altissimo registriga. Abivõtteid kasutades võiks õpilane olla suuteline mängima mi3, fa3, fa3, sol3.

Lõpueksami palad võib valida terve õppeaasta jooksul mängitute ja kontserdil esitatute hulgast.

Tasemenäited:

J. S. Bach. Aria

P. Bonneau. Suite

G. F. Händel. Sonaat E-duur

J. S. Bach. Sonaat g-moll

Etüüdid:

A. Ferling. Etjudõ sotš. 31 dlja goboja

M. Šapošnikova. Hrestomatija dlja saksofona alta: gammõ, etjudõ, uprazhnenija 4-6 obutš.

M. Mule. Enseignement du Saxophone

M. Mule. Dix Huit Exercices on Etudes

W. Hartmann. Rhythmisch-stilistische Studien für Saxophone II

Vanema astme lõpetamise nõuded

Tehniline arvestus

Helistikud 6 märgini, kiirus 60-70 (4 kaheksandikku). Nõutavad tertsid, arpeggio 4-kaupa pööretega, mazhooris D7 ja minooris >VII7 pööretega. Kõik läbi mängida nii détachés kui ka legatos.

Ette valmistada 3 etüüdi erinevatele tehnikatele, millest eksamil mängida eksamikomisjoni valikul üks.

Noodistlugemine - mängida üks 4.-5. klassi tasemega pala koos klaverisaatega.

Lõpueksam

Suurvorm (võib ette kanda noodist)

Kaks erineva karakteriga pala peast

Ansamblipala

SOLFEDŽO AINEKAVA

Eesmärgid

Solfedžo eesmärgiks on arendada õppurites muusikalist kirjaoskust, analüüsivõimet, intoneerimise täpsust, sisemist kuulmist.

Aine õpetamise käigus arendatakse õppurites oskusi:

- astmetaju arendamine, astmete tabamine;
- heliredelite laulmine;
- noodist laulmine, transponeerimine, taktiviipamine;
- intervallide tajumine, mitme häälsuse arendamine;
- rütmisilpide omandamine ja rütmi tajumine;
- meloodia, rütmi, vormi, akordide, dünaamika, laadi, intervallide analüüs;
- meloodilise ja rütmidiktaadi kirjutamine;
- improviseerimine meloodia, rütmi ja saatepartiides;
- itaaliakeelsete tempo, dünaamika jt. muusikaliste oskussõnade tundmine.

NOOREM ASTE (I-IV õppeaasta)

Maht tundides: 2 tundi nädalas, 70 tundi õppeaastas

Eesmärgid: rütmiõpetus, laaditaju arendamine, duur ja moll helistikud kuni 4 määrgini, intervallid, akordid - toonika kolmkõla pöörded, põhikolmkõlad, D7 lahendusega.

I õppeaasta

- noodijoonestik, nootide asukohad noodijoonestikul - tähtnimed - viiuli ja bassivõti - noodivältused ja pausid - tervenoot kuni kuueteistkümnendiknoot.
- taktimõõdud 2/4, 3/4, 4/4 ja taktiviipamise skeemid.
- duur ja moll helilaad - toonika kolmkõla, püsivad ja ebapüsivad astmed, juhtheli
- duudid C, F, G, D ja loomulikud mollid a, d, e. Mõiste: paralleelhelistikud.
- diees, bemoll, bekaar.,
- eeltakt, kaanon, sekvents, transponeerimine, varieerimine, improvisatsioon. - diktaat ja rütmidiktaat pikkusega 2 - 4 takti.

II õppeaasta

- punkteeritud rütmid
- kahe määrgiga duur ja moll helistikud
- heliredeli ehitus
- püsivad ja ebapüsivad astmed lahendusega
- põhiastmed ja põhikolmkõlad
- molli kolm kuju - intervallid- p.1, p.8, p.5, p.4, s.3, v.3, s.2, v.2,
- suuline ja kirjalik diktaat 4 takti
- rütmidiktaat 4 takti

- transponeerimine, improvisatsioon

III õppeaasta

- taktimõõt 3/8; taktiviipamine
- kolme märgiga duur ja moll helistikud
- toonika kolmkõla pöörded - põhikolmkõlad - intervallid
- s.6, v.6, ning s.7, v.7 lahendusega
- intervallide pöörded (lahendused)
- suuline ja kirjalik diktaat 4 takti, rütmidiktaat 4 takti.

IV õppeaasta

- taktimõõdud 3/8 ja 6/8, taktiviipamise skeemid
- nelja märgiga duur ja moll helistikud
- toonika kolmkõla pöörded
- põhikolmkõlad - D7 lahendusega
- kõik lihtintervallid
- rütmid - triooll ja sünnkoop
- diktaat 4 takti - rütmidiktaat 4 takti

Noorema astme lõpueksam

Kirjalik

- diktaat 2/4 või 3/4 taktimoodus (4 takti).
- rütmidiktaat 2/4 või 3/4 taktimoodus (4 takti).
- kuulamine: lihtintervallid, duur- ja mollkolmkõlad (harmoniliselt ja meloodiliselt), D7 lahendusega duuri ja molli.
- ehitamine: intervalli määramine, intervalli ehitamine üles ja alla. Helistikus põhikolmkõlade ja toonika kolmkõla pöörete ehitamine, akordi määramine. D7 ehitamine ja määramine helistikus ja noodist. Heliredeli ehitamine, helistikule paralleelhelistiku ja võtmemärkide leidmine

Suuline:

- harjutuse helistikus heliredeli, toonika kolmkõla pöörete, põhikolmkõlade ja D7 (lahendusega) laulmine.
- rütmiharjutus

VANEM ASTE (V-VII õppeaasta)

Eesmärgid: suurendatud ja vähendatud intervallid, põhikolmkõlade pöörded, dominantseptakordi pöörded, juhtseptakordid ja II7 lahendusega duuris ja mollis. Harmooniline duur. Neljahäälsed järgnevused.

V õppeaasta

- 6/8 taktimõõdus kuueteistkümnendiknoodid.
- triool, süngoop, pidekaar
- viie märgiga duur ja moll helistikud
- põhikolmkõlade pöörded
- lihtintervallid.
- intervallide, järgnevuste kuulamine ja laulmine
- >5, < 4, >VII lahendusega duuris ja harmoonilises mollis
- harmoonilised järgnevused 4-8 takti
- noodist laulmine, diktaat, rütmidiktaat

VI õppeaasta

- pidekaarega rütmid
- 6/8 taktimõõdus punkteeritud rütmid
- kuue märgiga duur ja moll helistikud
- harmooniline duur
- põhikolmkõlad harmoonilises duuris
- >7, < 2 lahendusega harmoonilises duuris ja harmoonilises mollis
- kromaatilised läbiminevad ja abihelid
- mõisted: kaldumine ja modulatsioon
- V7 pöörded lahendusega duuris ja harmoonilises mollis
- neljahäälsed harmoonilised järgnevused V7 pööretega - noodist laulmine ja diktaat üksikute kromaatiliste abi- ja läbiminevate helidega.

VII õppeaasta

- keerukamad süngoobid ja pidekaarega rütmid
- seitsme märgiga duur ja moll helistikud
- v. VII7 põhikujus lahendusega duuris ja >VII7 põhikujus lahendusega harmoonilises duuris ja harmoonilises mollis
- II7 põhikujus lahendusega duuris
- I7 põhikujus duuris
- kaldumine ja modulatsioon
- alteratsioon ja kromatism
- noodist laulmine ja diktaat kromaatiliste abi- ja läbiminevate helidega

Lõpueksam

Kirjalik:

- diktaat 2/4, 3/4, 4/4, või 6/8 taktimõõdus (4-8 takti).
- intervallide ja akordide kuulamine meloodiliselt ja harmooniliselt (lihtintervallid, duuri ja molli kolmkõla pöörded, >VII, I7, II7, >VII7, v. VII7 ning V7 ja pöörded ilma lahenduseeta)
- intervallide, akordide ehitamine ja lahendamine antud helistikus või antud noodist ning intervallide, akordide määramine ja lahendamine.
- tähtharmonia noodistamine

Suuline:

Harjutuse helistikus:

- heliredeli laulmine
- põhikolmkõlade laulmine
- V7 ja pöörete laulmine koos lahendusega
- rütmiharjutus

LISA-AASTA

Eesmärgid: õpitud helistike, intervallide ja akordide kordamine. II7 pööretega, VII7 ja >VII7 pööretega. Duuri ja harmoonilise molli täielik funktsionaalne süsteem.

- keerukamad süngoovid ja pidekaared
- sega- ja vahelduv taktimõõt
- duur ja moll helistikud kuni seitsme märgini.
- II7 pööretega
- kõrvalastmete kolmkõlad, II6
- katkestatud kadents
- kaldumine ja modulatsioon, I järgu sugulushelistikud
- kromaatiline duur ja moll
- diatoonilised laadid, pentatoonika duuris ja mollis.
- harmoonilises duuris >5 II astmelt lahendusega v.3
- harmoonilises duuris >II→I6 ja <VI→I64 - liitintervallid
- noodist laulmine ja diktaat
- kromaatilised helid, kaldumine, modulatsioon
- 2- häälna diktaat

MUUSIKALUGU

Maht tundides: 1 tund nädalas, 35 tundi õppeaastas

Eesmärk: Omandada muusika põhimõisted ja nende kasutamise oskus; anda ülevaade Õhtumaade muusika ajaloost, näha seoseid kaasaegse muusikaga ja ka eriala repertuaariga; arendada teadlikku muusika kuulamise ja analüüsimise oskust; avardada õpilase üldist kultuurilist silmaringi ja olla abiks edaspidiste teadlike valikute tegemisel selles valdkonnas.

NOOREM ASTE(III-IV õppeaasta)

III ja IV õppeaasta

Sissejuhatav teema. Muusikaloo sisu. Muusikaline heli, selle omadused. Muusika väljendusvahendid: meloodia, harmoonia, rütm, tempo, dünaamika, tämber, register, faktuur. Muusikapala analüüs muusika väljendusvahendite põhjal.

Eesti rahvamuusika. Rahvalaulud. Rahvapillid ja pillilood. Rahvatantsud.

Vokaalmuusika. Häälerühmad. Soololaul. Ansamblid. Koorid, nende koosseis.

Instrumentaalmuusika. Pillide ajalugu. Sümfooniaorkestri pillid pillirühmade kaupa. Pillid, mida tavaliselt sümfooniaorkestri põhikoosseisus ei esine. Instrumentaalansamblid ja –orkestrid.

Instrumentaalmuusika lühižanrid. Etüüd, nokturn, marss, prelüüd jm.

Tantsud. Ajaloolised tantsud. Tantsusüit. Peotantsud. Karakteritantsud. Ballett.

Lavamuusika. Muusika sõnalavastuses. Ooper. Rock-ooper. Operett. Muusikal.

/Kirikumuusika. Missa, reekviem, oratoorium, passioon, kantaat./

Helitööde ülesehitus, muusikaline vorm. Kahe- ja kolmeosaline vorm. Liht- ja liitvorm.

Variatsioonid. Rondo. Sonaadivorm.

Programmiline muusika.

C.Saint-Saëns “Loomade karneval”

S.Prokofjev “Petja ja hunt”

B.Britten „Orkestrijuh”

E.Grieg “Peer Gynt”

M.Mussorgski “Pildid näituselt”

P.Tšaikovski “Aastaajad” („Neli heldet haldjat”) – pillide kinnistamine

P.Tšaikovski „Laste album“ („Võluvitsa vägi”) – muusikateose vormi analüüsi kinnistamine

/A.Vivaldi “Aastaajad”/

VANEM ASTE (V-VII õppeaasta)

V õppeaasta

Õhtumaade muusikalugu.

Eellugu:

-Vanakreeka muusika. Keskaeg:

- romaani ja gooti stiil;
- gregooriuse laul, organum;
- rüütlilaul; - keskaja pillid.

Renessanss:

- ajastu üldiseloostus, võrdlus keskajaga;
- motett, missa;
- uued ilmalikud laululiigid, madrigal; - Orlandus Lassus, G.P.da Palestrina; - renessansiajastu pillid ja tantsud.

Barokk:

- ajastu üldiseloostus, võrdlus renessansiga;
- Cremona viiulimeistrid;
- ooper, oratoorium, passioon, kantaat;
- sonaat, kontsert, süit, fuuga, inventsioon, prelüüd;
- tantsud – menuett, gavott, allemande, courante, sarabande, gigue;
- fuuga vorm;
- A. Vivaldi, J.S. Bach, G.F. Händel.

Klassitsism:

- ajastu üldiseloostus, võrdlus barokiga;
- 4 klassikalist instrumentaalžanri: sonaat, instrumentaalkontsert, keelpillikvartett, sümfoonia;
- sonaadivorm;
- opera seria, opera buffa, singspiel, reekviem; - J. Haydn; - W. A. Mozart; - L. van Beethoven.

VI õppeaasta**Romantism:**

- ajastu üldiseloostus, võrdlus varasemate stiilidega;
- soololaul, väikepalad, sümfooniline poeem, operett, ballett;
- F. Schubert – laulutsüklid, sümfooniad;
- F. Chopin – etüüdid, prelüüdid, poloneesid, masurkad, valsid;
- R. Schumann – klaverimuusika, laulud;
- F. Mendelssohn;
- J. Brahms;
- H. Berlioz;
- heliloojad virtuoosid - F. Liszt, N. Paganini;
- 19. saj. ooper, operett, ballett – G. Rossini, G. Verdi, G. Puccini, R. Wagner, G. Bizet, J. Strauss;
- rahvuslikud koolkonnad – A. Dvorak, E. Grieg, J. Sibelius, M. Glinka, ‘ M. Mussorgski, P. Tšaikovski.
- hilisromantism - R. Strauss, G. Mahler.

Modernism:

- impressionism – C. Debussy, M. Ravel;
- ekspressionism - atonaalsus, dodekafoonia, A. Schönberg.

VII õppeaasta

Neoklassitsism:

- I. Stravinski, B. Britten, C. Orff, S. Prokofjev, D. Šostakovitš.

Põhja-Ameerika muusika: - G. Gershwin,
sümfooniline džäss; - muusikal.

Avangardism: - J. Cage.

Minimalism: - S. Reich, Ph. Glass.

Postmodernism: - A. Pärt, J. Adams.

Eesti muusika.

Muinasaege kuni 19. sajand:

- varased teated muusikakultuurist Eestis. Eesti rahvusliku muusikakultuuri tekkimine 19. sajandi keskel;
- laulu- ja mänguseltsid; - esimesed üldlaulupeod.

Eesti rahvusliku heliloomingu teerajajad: A. Saebelmann-Kunileid, A. Thomson, F. Saebelmann, D. O. Wirkhaus, K. A. Hermann.

Esimesed kutselised muusikud-heliloojad: M. Härma, K. Tünnpu, J. Kappel, A. Läte.

Heliloojate II põlvkond: R. Tobias, A. Kapp, M. Saar, C. Kreek, H. Eller.

Heliloojate III põlvkond: E. Aav, E. Tubin, G. Ernesaks.

Heliloojate IV põlvkond: E. Mägi, V. Tormis, E. Tamberg, J. Rääts, A. Pärt. Kaasaegne eesti muusika: E-S. Tüür, H. Tulve, T. Kõrvits, J. Reinvere, P. Uusberg.

KOOSMÄNGU AINEKAVA

(KLAHVPIILLID, KEELPIILLID, PUHKPIILLID, LÖÖKPIILLID, RAHVAPIILLID, SAATEKLASS, SAATE KUJUNDAMINE, LAUL, ANSAMBLID, ORKESTRID)

Ainekava kehtib kõikide õppeaastade kohta.

Maht tundides: 1-2 tundi nädalas

Õppetöö eesmärk:

- arendab õpilase silmaringi;
- saab kasutada kõike põhipillitundides õpitut;
- aitab kaasa erialalisele arengule;
- pakub õpilastele rõõmu koosmuusitseerimisest;
- ühiste huvidega eakaaslastega koos tegutsemine annab hea impulsi pilliõppimiseks;

- annab kogemuse osaleda muusikalises meeskonnatöös;
- arendab õpilaste muusikalist kuulmist, rütmitaju, rütmitunnetust;
- koosmäng aitab arendada dünaamikat, häälestust ja rütmilist koospüsimist ;
- arendab tähelepanu jagamist – oma partiid mängides tuleb samaaegselt kuulata ka teisi;
- õpilase loovuse ja improvisatsioonioskuse arendamine; • aitab kasvatada tulevase muusikasõpru ja kontserdipublikut;
- lihtsama vormianalüüsi omandamine.

Õppetöö sisu:

Koosmäng üht või erinevat liiki pillidega;
Noodilugemise oskuse ja stiilitunnetuse arendamine;

Repertuaar:

Valitakse vastavalt õpilaste tehnilisele tasemele. Alustatakse lihtsamatest paladest liikudes järjest nõudlikuma kava poole, järgides õpilaste individuaalset ja muusikalist arengut. Igal õppeaastal mängida 4-5 erineva karakteriga pala, millest vähemalt 2 pala poolaastas esitada kontsertidel.

Õppeaine lõpphindamine

Hindamine toimub 5-pallisüsteemis. Kokkuvõttev hindamine poolaasta lõpus ehk kaks korda õppeaasta jooksul.

Hindamine toimub 5-pallisüsteemis, kokkuvõttev hindamine poolaasta lõpus ehk kaks korda õppeaasta jooksul.

LISAAINE AINEKAVA

Lisaaine kuulub valikuliste õppeainete hulka ning selle õppimine sõltub eelkõige õpilase soovist ning õpetamise võimalustest. Lisaainena on võimalik õppida kõiki Hi õppekavas nimetatud instrumente ja muusikalisi õppeaineid.

Lisaaine õppimisega saab üldjuhul alustada muusikakooli 3. õppeaastal ning jätkata kõikides vanuseastmetes kuni muusikakooli lõpetamiseni.

Maht tundides on 1 tund nädalas.

Õppetöö eesmärgid

- Laiendab muusikalist silmaringi ning süvendab huvi muusika vastu;
- arendab noodilugemisoskust ning oma muusikalisi võimeid;
- saab esinemiskogemusi;

Õppetöö sisu

Instrumendi/aine tundmaõppimine ja praktiseerimine:

Pilliõppe puhul valida võimalikult mitmekülgne repertuaar lähtudes õpilase võimetest ning edasisest soovist ja perspektiivist.

Hindamine toimub 5-pallisüsteemis, kokkuvõttev hindamine poolaasta lõpus ehk kaks korda õppeaasta jooksul.